

JAVNA SLUŽBA V VINOGRADNIŠTVU

POROČILO ZA LETO 2020

maj 2021

Izvajalci: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Kmetijsko gozdarski zavod Maribor
Kmetijski inštitut Slovenije

Podizvajalci: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani
Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
Univerze v Mariboru

Naročnik in financer strokovnih nalog Selekcija vinske trte, posebno preizkušanje ter tehnološki poskusi na vinski trti v okviru izvajanja Javne službe v vinogradništvu je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

Izvajalci Javne službe v vinogradništvu (JSV):

* **KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica (KGZS - GO)**, STS Vrhopolje - *selekcija v vinorodni deželi Primorska*

* **KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor (KGZS - MG)**, STS Ivanjkovci - *selekcija v vinorodnih deželah Podravje in Posavje*

* **Kmetijski inštitut Slovenije (KIS)** – *posebno preizkušanje in tehnološki poskusi na vinski trti*

Podizvajalci JSV:

Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (BF) - *selekcija v vinorodni deželi Primorska*

Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru (FKBV) - *selekcija v vinorodnih deželah Podravje in Posavje*

Nosilci za posamezno aktivnost:

Andreja ŠKVARČ – vodja STS Vrhopolje - selekcija vinske trte na Primorskem

mag. Tanja VAUPOTIČ – vodja STS Ivanjkovci - selekcija vinske trte v Podravju in Posavju

dr. Franc ČUŠ – vodja posebnega preizkušanja in tehnoloških poskusov, KIS

dr. Denis RUSJAN – strokovno tehnični koordinator in vodja JSV, BFUL

Uredil in slika na naslovnici:

dr. Denis RUSJAN

Izdajatelj:

Javna služba v vinogradništvu, 2021 – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Publikacija je izšla v elektronski obliki in je objavljena na spletnih straneh Javne službe v vinogradništvu, <https://vinogradnistvo.javnesluzbe.si>

Izvajalci in podizvajalci JSV:

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Univerza v Mariboru

Fakulteta za kmetijstvo
in biosistemske vede

Poročilo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica o opravljenem delu in rezultatih ter finančno poročilo o izvedbi nalog za leto 2020

Delo Javne službe v vinogradništvu na Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica je potekalo v Oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje.

Izvedli smo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu.

Letni program, vezan na program dela in naše strokovno delo, smo v celoti uresničili, čeprav smo imeli kar veliko težav zaradi odsotnosti z dela – daljše bolovanje in odsotnost zaposlenega zaradi prerazporeditve za dva meseca v Civilno zaščito. Odpadel pa je precejšen del našega dela vezan na prenos znanja v živo – delavnice, dnevi odprtih vrat itd..

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Naredili smo pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in v vinogradu na Pradah v Slovenski Istri ter v vinogradu posajenem z lokalno sorto Cipro pri vinogradniku v Slovenski Istri. V kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah ohranjamo stare lokalne sorte, med njimi tudi take, ki rastejo le še v našem vinogradu. Vinograd smo redno oskrbovali in izvedli vse potrebne agrotehnične in tehnološke ukrepe. Spremljali in beležili smo pojav boleznin in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Spremljali smo dinamiko dozorevanja z načrtnim vzorčenjem grozdja v tedenskih razmikih - stehali smo maso jagod ter zmerili vsebnosti sladkorjev, skupnih kislin, jabolčne kisline, vinske kisline ter pH in YAN. Predelali smo grozdje 3 lokalnih sort – Racuk A10, Racuk B6 in Verduc in donegovali in ustekleničili vino.

Preglednica 1: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov Selekcija – pozitivna množična selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
oskrba kolekcijskega vinograda na Pouzelcah	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, vzorčenje grozdja – 3 krat, pridelek grozdja 6000 kg
pozitivna množična selekcija – 3 vinogradi	5 pregledov, 3 vinogradi, 4400 pregledanih trt, izpolnjene 3 selekcijske knjige, 170 vzorcev in analiz grozdja, 3 mikroviniifikacije in 3 vina lokalnih sort

1.2 Klonska selekcija

V letu 2020 smo skrbno in redno oskrbovali vinograd na Pouzelcah, kjer poteka klonska selekcija in izvajali selekcijo. Vodili smo selekcijsko knjigo. Spremljali in beležili smo pojav boleznin in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Odločili smo se za predelavo grozdja 9 elit sorte Refošk in 8 elit sorte Tokaj. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali grozdje - tehtali smo maso jagod ter merili vsebnosti sladkorjev, skupnih kislin, jabolčne kisline, vinske kisline ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehali pridelek 10 trt vsake elite in pridobili podatke o rodnosti. Posebej smo potrgali po približno 80 kg grozdja vsake elite in ga predelali. Začeli smo s trgatvijo 8 klonskih kandidatov sorte Tokaj – trgatve je bila 9. septembra, nadaljevali smo 15. septembra – 9 klonskih kandidatov Refošk. Skupaj smo naredili 17 mikroviniifikacij klonskih kandidatov.

Nabrali smo vzorce – enoletni les klonskih kandidatov sort Malvazija in Tokaj in opravili komplet testiranja na viruse – ELISA – 150 vzorcev in PCR testi – 40 vzorcev.

V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov. Izbrali smo metodo mikrografting (mikrocepljenje), kar pomeni, da vzgojimo podlago iz semena, na katero cepimo meristem izbrane sorte. V ta namen smo nabrali dozorele rozge trt in naredili potaknjence 6 sort – 22 klonov / klonskih kandidatov v skupnem številu 179 potaknjencev. Ko so rastline zrasle smo jih prepeljali na BF, kjer so nadaljevali z delom.

- 1) Najprej so naredili analizo okuženosti klonov in kolonskih kandidatov z virusi in viroidi na osnovi sekvenciranja zaporedij malih RNA z uporabo NGS tehnologija
- 2) Na osnovi sekvenčnih podatkov izdelali začetne oligonukleotide za rutinsko izvedbo potrjevanja prisotnosti virusov in viroidov z RT-PCR tehniko, ki obsega (1) reverzno transkripcijo okuženega materiala, (2) PCR pomnoževanje
- 3) Eliminacija virusov z mikro-grafting metodo, kar pomeni, da so vzgajali podlago/hipokotil na katero so cepili meristem okužene sorte. Pred tem so bile rastline podvržene termoterapiji (4-6 tednov na 36-38°C), z namenom upočasnjene razmnoževanja virusa

Navedene analize in postopki so predvsem časovno potratni in povezani z dodatnimi stroški in zadovoljni smo, da smo v letu 2020 pridobili nekoliko izkušenj in predvsem uporabnih rezultatov.

V letu 2020 smo dokončali obnovo v novem vinogradu Pouzelce 1, kjer smo postavili oporo in redno oskrbovali mlade trte – klonske kandidate sorte Rebula in sorte Merlot skupno smo 611 trt. Nadaljevali smo z urejanjem odvodnjavanja in položili cevi in jaške.

Obdelali smo podatke osmih klonskih kandidatov sorte malvazija za leto 2019 in skupno za leta 2017-2019.

Prav tako smo obdelali podatke za sorti Refoš in Zeleni sauvignon (Tokaj) in pripravili tehnološke liste.

Preglednica 2: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Selekcija – klonska selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
oskrba vinograda s klonskimi kandidati na Pouzelcah	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 4000 kg
klonska selekcija	2 pregleda, 1 vinograd, 1600 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, zbrani podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, meritve parametrov rasti in rodnosti pri 17 elitah – klonskih kandidatih, 84 vzorcev in analiz grozdja, 17 mikroviniifikacij in 17 pridelanih vin klonskih kandidatov
obnova vinograda Pouzelce 1	Postavitev opore, urejanje odvodnjavanja, oskrba mladih trt elit sorte Merlot in Rebula za klonsko selekcijo

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Trudili smo se pri oskrbi baznega matičnega vinograda, ga redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali kakovostne bazne cepiče. V okviru trsničarske pridelave smo cepili in pridelali bazne trsne cepljenke potrjenih slovenskih klonov. V rastlinjaku v Vrhpolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

Preglednica 3: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo 2

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
oskrba baznega vinograda Pri mostu, oskrba trt v rastlinjaku	Urejen in primerno oskrbovan vinograd in rastlinjak, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 10000 kg
vzdrževalna selekcija	2 redna pregleda, 3341 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, 30 vzorcev grozdja in kemičnih analiz grozdja
zagotavljanje baznih cepičev	število pridelanih cepičev - 150.000, oddanih 73.000

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Glavni cilj strokovno tehnične koordinacije je vzajemni prenos strokovnega znanja, izkušenj, razmišljanj ter pobud med različnimi deležniki, ki se neposredno in posredno ukvarjajo z vinogradništvom, vinarstvom in trsničarstvom (vinogradniki in vinarji, strokovne in znanstvene inštitucije, ministrstva, združenja in društva, gospodarski subjekti, študenti in dijaki, občine itd.). Vse informacije o delu, rezultatih dela in vabila JSV se objavljajo na spletni strani javne službe, kjer zainteresirani lahko tudi pridobijo vse ustrezne kontakte strokovnih služb JSV.

Preglednica 4: Letne aktivnosti in opisi dela za doseganje letnih ciljev in kazalnikov strokovno-tehnične koordinacije JSV (dr. Denis Rusjan)

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe;	Organizacija in vodenje koordinacijskih sestankov izvajalcev in razširjenih strokovnih sestankov, ki so zaradi epidemioloških razmer prvenstveno potekali on-line: - 11. 5. izvajalci in podizvajalci, - 3. 11. izvajalci, podizvajalci in specialisti - 24. 11. izvajalci, podizvajalci, specialisti in širša strokovna javnosti s področij vinogradništva in vinarstva (KIS, fakultete, srednje šole, KGZS itd.)
priprava letnega programa in poročila o delu javne službe ter spremljanje njegovih ciljev in kazalnikov	Sodelovanje pri pripravi programa dela in poročila, koordinacija aktivnosti, usklajevanje z MKGP, skupen program dela objavljen na spletni strani
sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe;	Aktivna udeležba na sestankih na MKGP, posredovanje predlogov in prenos informacij: dopolnitve trsnega izbora, izbrana kakovost, svet za vinogradništvo in vinarstvo
sodelovanje pri oblikovanju prioritet javne službe in drugih javnih služb v pristojnosti ministrstva v povezavi s PRP, NAKIS, CRP in drugimi projekti, ki jih podpira in sofinancira ministrstvo;	Izdelava nove metodologije klonske selekcije, oddajanje predlogov za CRP projektov, udeležba in podajanje predlogov in pripomb na resolucije OIV (GENET, PROTEC, OLD vines, Xyllela f. itd.), pregled in pripombe na ukrepe novega PRP
sodelovanje z javno službo kmetijskega svetovanja in javno službo zdravstvenega varstva rastlin, znanstvenoraziskovalnimi ustanovami, univerzami, podjetji in pridelovalci, skupinami in organizacijami pridelovalcev oziroma njihovimi združenji ter drugo strokovno javnostjo in nevladnimi organizacijami	Aktivno sodelovanje z/s: Vinakoper, Klet Brda, Inštitut Jožef Štefan (delavnica), Novinarska trgatev Brda, Biotehniška fakulteta – predavanja in predstavitve JSV aktivnosti, organizacija delavnic za mlade vinogradnike in vinarje
izvajanje usposabljanj in prikazov poskusov iz nalog javne službe in njihovih rezultatov kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem;	Organizacija on-line predstavitev JSV mladim vinogradnikom in vinarjem: 9. 1. – Brda, 10. 1. – Koper, 15. 1. – Bilje, 2. 3. – Zgornja Kungota Delavnica za uporabnike v STS Vrhpolje 16. 6.
pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljanje informacijskega materiala v medijih;	izdelava, posodabljanje in urejanje spletne stran: https://vinogradnistvo.javnesluzbe.si/ Organizacija on-line predstavitev JSV mladim vinogradnikom in vinarjem: 9. 1. – Brda, 10. 1. – Koper, 15. 1. – Bilje, 2. 3. – Zgornja Kungota Dan odprtih vrat STS Vrhpolje, 16. 6.

sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni;	Zaradi epidemioloških razmer se večine predvidenih dogodkov nisem moral udeležiti. Sodelovanje pa je bilo izvedeno na: - Delavnica IJŠ – IPG - OIV sestanki (resolucije) - Okrogla miza o Naravnem vinu, - Konferenca o degradaciji tal (IZ), - Delavnica o belem pinot-ju (IT)

V sklopu naloge se je organiziralo vse načrtovane sestanke izvajalcev in podizvajalcev JSV, kot tudi dva sestanka za širšo strokovno in znanstveno javnost s področij vinogradništva in vinarstva. Na slednjih je prišlo do vzajemne izmenjave strokovnih informacij, predvsem o aktivnostih in preliminarnih rezultatih dela JSV – selekciji, introdukciji in tehnoloških poskusov. Koordinator kot tudi izvajalci in podizvajalci JSV so se seznanili tudi z informacijami in pobudami s terena, od uporabnikov in konstruktivne pobude se bo poskušalo vključiti v nadaljnje delo JSV.

V okviru promocije JSV med uporabniki, kot tudi za pridobivanje povratnih informacij s strani mladih vinogradnikov in vinarjev se je organiziralo 4 srečanja, 3 v vinorodni deželi Primorska in eno v Podravju, saj v slednji deželi ni bilo večjega zanimanja. Zaradi covid razmer pa je bilo srečanje z mladimi v Posavju prestavljeno. Srečanj se je udeležilo več kot 200 mladih vinogradnikov in vinarjev, ki so podali stališča, probleme, izkušnje z dosedanjim in pobude za naslednje programsko obdobje. Pridobljene in zabeležene informacije je koordinator prenesel na MKGP. Koordinator je sodeloval tudi pri izvedbi dneva odprtih vrat v STS Vrhpolje, kjer so udeležence seznanili z delom JSV, predvsem tistim v STS Vrhpolje.

Koordinator se je udeležil vseh sestankov JS na MKGP, kjer je bil seznanjen z vsemi pričakovanji, zahtevami ter bodočimi aktivnostmi JS ter MKGP glede novega programskega obdobja 2021-2027. Sodeloval je pri oblikovanju skupnega seznama aktivnosti in dogodkov za leto 2020, ki so jih organizirale večine strokovnih inštitucij s področja vinogradništva in vinarstva (zavodi, KIS, univerze itd.).

Koordinator se je udeležil številnih drugih strokovnih sestankov, ki so jih sklicevala različna podjetja, inštitucije, občine itd., z namenom sodelovanja ter vključevanja JSV v predlagane aktivnosti na področju vinogradništva in vinarstva – prakse, ukrepi, študije.

Sodeloval je tudi na večini OIV resolucij s področja vinogradništva, kot tudi na vseh sestankih, ki so bili sklicani v okviru Sveta za vinogradništvo in vinarstvo. Poleg naštetega se je udeležil še na drugih strokovnih in znanstvenih dogodkih, ki so naštet v predhodni preglednici.

Vsebine JSV oziroma predstavitev dela JSV je vključil v vsebine izobraževanja na strokovnem in univerzitetnem študiju.

S sodelovanjem drugih znanstveno-strokovnih inštitucij je oblikoval ter na MKGP poslal prednostne strokovne vsebine za potrebe CRP projektov.

Koordinator sproti skrbi in objavlja informacije in obvestila na spletni strani JSV, kjer se lahko pridobi informacije tudi o drugih strokovnih dogodkih s področja vinogradništva in vinarstva.

4. INVESTICIJE

Dokončali smo obnovo vinograda na Pouzelcah – v letu 2019 smo posadili 600 trt klonskih kandidatov sort Rebula in Merlot in v letu 2020 smo dokončali z obnovo – nabavili in postavili smo oporo za trte ter poravnali teren in uredili odvodnjavanje vključno z jaški in cevmi.

Nabavili smo vrtavkasto brano in vršičkar, kar nam bo omogočalo lažje in učinkovitejše delo pri oskrbi tal in pri poletni rezi vinske trte v vinogradu.

Poleg tega smo se opremili z dodatnimi prenosnimi računalniki.

5. Ostale naloge, predlogi, posebnosti

5.1 Na Pouzelcah oskrbujemo manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami in nosilec naloge introdukcija vinskih tolerantnih sort je KIS, mi pa smo podizvajalci naloge. Postopoma smo od leta 2013 do leta 2020 posadili 18 različnih sort, vsa leta spremljamo rast in rodnost in pridobivamo izkušnje in podatke o odpornosti na boleznih in o kakovosti grozdja in vina. V letu 2020 smo spremljali dozorevanje vseh posajenih sort in predelali v vino 4 tolerantne sorte: Sauvignon rytos, Cabernet volos, Cabernet eidos in Marlot khorus. Ob trgatvi smo tehtali pridelek, prešteli grozdje in naredili mikrovinifikacijo. Rezultate opazovanj in vina predstavljamo zainteresiranim vinogradnikom in sodelujemo s strokovnjaki iz Italije, ki so sodelovali pri nastanku teh sort. Rezultat dosedanje introdukcije so vpisane tri sorte v trsni izbor za vse 4 vinorodne okoliše Primorske: Fleurta, Soreli in Merlot kanthus.

Preglednica 5: Seznam posajenih tolerantnih vinskih sort v vinogradu Pouzelce

	SORTA	Leto sajenja	BARVA
1	FLEURTAI	2013	bela sorta
2	SORELI	2013	bela sorta
3	MERLOT KANTHUS	2013	rdeča sorta
4	MERLOT 31.103	2013	rdeča sorta
5	CABERNET VOLOS	2014	rdeča sorta
6	SAUVIGNON KRETOS	2014	bela sorta
7	SAUVIGNON 30.080	2017	bela sorta
8	SAUVIGNON RYTOS	2017	bela sorta
9	SAUVIGNON NEPIS	2017	bela sorta
10	CABERNET EIDOS	2017	rdeča sorta
11	MERLOT KHORUS	2017	rdeča sorta
12	VOLTURNIS	2020	rdeča sorta
13	PINOT KORS	2020	rdeča sorta
14	PINOT ISKRA	2020	bela sorta
15	KERSUS	2020	bela sorta
16	UD 156-680	2020	rdeča sorta
17	UD 156-869	2020	bela sorta
18	UD 156-1017	2020	bela sorta

5.2 Odkar smo posadili manjšo kolekcijo tolerantnih namiznih sort na Pouzelcah, postopoma tudi na tem področju pridobivamo izkušnje in lahko svetujemo pridelovalcem, katere sorte posaditi. V času dozorevanja namiznih sort, smo v vinogradu imeli večje število obiskov vinogradnikov, ki smo jim predstavili sorte in delili izkušnje in nasvete. Da bi pridobili dodatne izkušnje, smo skupaj s Sadjarskim centrom Bilje obnovili in skupaj oskrbujemo vinograd na lokaciji Vogrsko, kjer je posajenih 800 trt 18 različnih namiznih tolerantnih sort. Pomagali smo pri zimski in poletni rezi in spremljali dozorevanje in kakovost pridelka. Naredili smo pregled in selekcijo ter vse zapisali v selekcijsko knjigo.

5.3 V sklopu tehnološkega poskusa preizkušanja podlag vinske trte – nosilec KIS, smo cepili sorto Refošk SI-36 na podlage: Richter 110, 420A, 1103 Paulsen, Kober 5BB, 8 BČ, M4 in M6. V začetku leta smo trsne cepljenke skrbno klasirali, označili in pripravili za skladiščenje. Do sajenja so bile skladiščene v hladilnici STS Vrhpolje. Pred sajenjem smo jih pripravili za sajenje, prikrajšali korenine in namočili v vodi. Pripravili smo seznam sadilnega materiala.

Preglednica 6: Seznam pridelanih trsnih cepljenk za tehnološki poskus preizkušanja podlag

Sorta	Klon	Podlaga	Št. trsnih cepljenk
REFOŠK	SI - 35	Richter 110	21
REFOŠK	SI - 35	M 6	49
REFOŠK	SI - 35	M 4	70
REFOŠK	SI - 35	420 A	34
REFOŠK	SI - 35	8 BČ	58
REFOŠK	SI - 35	1103 Paulsen	42
REFOŠK	SI - 35	M 1	70
Skupaj			344

5.4 Tehnološki poskus na sorti Merlot v vinorodni deželi Primorska – nosilec KIS
Poskus poteka na klonskih kandidatih sorte Merlot posajeni v kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in trte smo redno oskrbovali. Spremljali smo fenološke faze, rast in dozorevanje, ter spremljali in beležili pojav bolezni in škodljivcev. Sodelovali smo pri trgatvi, ki je potekala v treh terminih v tedenskih razmikih in pomagali pri štetju grozdja in tehtanju pridelka.

5.5 V sklopu nalog Javne službe rastlinske genske banke na področju vinske trte sodelujemo pri pripravi ampelografskih opisov izbranih akcesij posajenih v naši kolekciji lokalnih sort. V letu 2020 smo jih opravili v dveh terminih – po zaključenem cvetenju in v času dozorevanja, pred trgatvijo.

5.6 Kolekcija lokalnih sort na Pouzelcah omogoča celoleten ogled, spoznavanje in opisovanje, analiziranje starih sort za vinogradnike in strokovne delavce in dovolj pridelka grozdja posamezne sorte

za predelavo v vino. Vina zainteresirani lahko poskusijo na degustacijah. V kolekciji izvajamo pozitivno množično selekcijo in naš cilj je, da bi lahko vse posajene lokalne sorte razmnoževali. Zavzemamo se za poseben status starih lokalnih sort ali možnosti vpisa v seznam ohranjenih sort. Prepričani smo, da bo kolekcija imela pravi namen in omogočala ohranjanje lokalnih sort šele takrat, ko bodo urejeni pogoji za razmnoževanje in se bodo sorte iz obstoječe kolekcije razširile k posameznim pridelovalcem po celi Primorski.

5.7 Na podlagi pogodbe sem opravila uradne preglede v sklopu uradnega potrjevanja razmnoževalnega materiala trte. Opravila sem kontrolo trsnic, matičnih vinogradov in matičnjakov in pripravila zapisnike.

5.8 V sodelovanju s Službo za varstvo rastlin smo nadaljevali s preizkušanjem inovativnih ukrepov zdravljenja obolelih trt - vbizgavanje vodikovega peroksida v debela obolelih trt. Poleg tega smo nadaljevali z inovativno zimsko rezjo, kot enim od ukrepov za preprečevanje boleznih lesa vinske trte.

5.9 Vključila sem se v delo na projektu Ecovinegoals, ki združuje 10 partnerskih institucij iz Slovenije, Italije, Hrvaške, Srbije, Črne gore in Grčije. Glavni cilj je razviti strategije in akcijski načrt za prehod iz intenzivnega načina gojenja na agroekološki način pridelave grozdja in vina vinogradniških območij v Jadransko – Jonski regiji .

5.10 Prenos znanja

V mesecu januarju smo v sklopu 3 strokovnih delavnic za mlade vinogradnike pripravili degustacije vin klonskih kandidatov – malvazija in tokaj

Prve dni marca smo sodelovali na festivalu Malvazija-žlahtni okus Mediterana in predstavili vina 8 klonskih kandidatov malvazije ter izpeljali delavnico z degustacijo v sodelovanju s sodelavko Tamara Rusjan.

V meseca juniju smo organizirali in pripravili strokovno delavnico, ki je vključevala ogled vinograda – klonski kandidati in tolerantne sorte in degustacijo vseh vin, ki smo jih predelali v lanskem letu – vina klonskih kandidatov sort malvazija, tokaj in refošk, vina starih sort in vina tolerantnih sort. Udeležilo se jo je več kot 30 udeležencev, ki so si z zanimanjem ogledali vinograd in poskusili vina. Pri izvedbi delavnice so sodelovali sodelavci iz zavoda – Ivan Žežlina – varstvo rastlin in Tamara Rusjan – vodja agrokemičnega laboratorija ter koordinator strokovne naloge Denis Rusjan iz BF UL in sodelavec pri strokovnih nalogah Franc Čuš iz KIS.

Pripravila sem strokovna prispevek o namiznih sortah za Kmečki glas

Udeležila sem se razširjenega strokovnega sestanka Javne službe v vinogradništvu in za sestanek pripravila pregled strokovnega dela v našem oddelku.

Pripravila sem prispevek z naslovom Novosti in perspektive pri selekciji vinske trte v Sloveniji in ga predstavila na spletnem usposabljanju kmetijskih svetovalcev.

Poleg tega sem pripravila prispevek o selekciji na Primorskem in ga predstavila na e-konferenci za vinogradnike Slovenije, ki jo je organiziral strokovni koordinator Javne službe v vinogradništvu.

Znanje smo prenašali na mlajše generacije, omogočili smo terenske vaje študentom BF UL. Predstavili smo jim delo v STS, ogledali smo si vinograde, pomagali so pri poletni rezi in pogovorili smo se o pridelavi razmnoževalnega materiala vinske trte, o selekciji in jim pripravili manjšo degustacijo.

Skupaj s koordinatorjem Denisom Rusjanom sva pripravljala vsebinske dopolnitve in popravke Metode klonske selekcije.

Priloga: Finančno poročilo

Pripravili:

Andreja Škvarč, vodja STS Vrhpolje (nalogi 1, 2, 4 in 5)

Denis Rusjan, strokovno tehnični koordinator (naloga 3)

Zorko Kaltnekar, računovodja (finančno poročilo)

Direktor:

Branimir Radikon dipl.ekon.,inž.agr.